

Izhaja vsaki dan
 Izdajatelj in prevajatelj od 5. uri, od ponedeljkih od 9. uri zjutraj.
 Posamične številke se prodajajo po 3 avš (6 stotink) + mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Kranju, Št. Petru, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Postojni, Dornbergu, Solkanu itd.
 Cene oglasov se računajo po vrstah (široke 73 mm, visoke 2 1/2 mm); za trgovinske in obrtne oglašbe po 20 stot.; za oamrtnice, zahvale, poslanice, oglašbe denarnih zavodov po 50 stot. Za oglašbe v tekstu lista do 5 vrst K 20, vsaka nadaljna vrsta K 2. Mali oglašbi po 3 st. beseda, najmanj pa po 40 stot. — Oglase sprejema inšeriatni oddelek uprave „Edinost“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinost“.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vse leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K. — Na naročbe brez doposlane naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopljal se ne vračajo. Naročnino, oglašbe in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Nastanila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.

Poštno-hranilnični račun št. 641.652.

TELEFON šte. 1157.

Mesečna priloga: „SLOVENSKI TEHNIK“.

Na jugoslovanskem Pijemontu. Popotni utrinki iz Srbije.

Piše Franjo Kraševac.

I.

Od Urala do Triglava
 Krkonos i do Balkana
 čuva narod majka Slava
 gorostasog velikana
 Pesem mila od uzhoda
 se razlega — tugu peva
 pesem tako od zahoda
 se odmeva — narod zeva.

Bogu tuži svoje muke,
 srčne boli mu odkriva
 deca sklepa svoje ruke
 nasa majke bistra, živa
 Oj mladino, k majci leti
 hvataj uma svetle meče
 za slobodu i krat sveti!
 Mladež slavka ne odreče!

Dr. Jakob Razlag.

Tam, kjer megla izginja, kjer se vzdiguje jutra zor, kjer se nam Slovincem oživlja mladi dan, kjer se bistra Sava, hči kraljeva, izlublja z razpenjenim valovjem Dunava: tam se nad šumnim vodovjem, nad gredo, opojeno z veletoki srčne krvi slovanske raje, in oplojeno se stotisoči človeških trupel junakov in potomcev kralja Markovića, vzdiga dvoglavi beli orel, ki ponosno nosi vpenjanje se pod nebesne višine, zarjajočo krono Jugoslavenstva! Stari Egipčani so verovali v ptiča feniksa. Bil je kakor orel in njegovo perje je bilo zlato in lesk. Ko pa je umrl, so njegovo telo spalili solčni žarki, ali iz pepela njegovega vzletel je pod sinji svod nov ptič, nov feniks, žareč zlatom in bleskom. Na stotine tisočev, hrabih jugoslovanskih fenikov je zgorelo v stolnem Belemgradu. Ali njih pepel je oplodil zemljo in plemeniti sokovi človeške krvi so jo orosili in nasitili: vzbudili novo kltijo! Iz pepela je vzletel novi feniks, beli dvoglavi orel, iskroki čvar prestolnice jugoslovanskega Pijemonta!

Kdo zna krožiti svetlim čopičem in kdo ima roko slikarja, da nam predoči vse one strašne slike iz groznega kaosa človeškega mesarjenja, ki se odigrava še dandanes v zemlji, kjer životari najbednejša slovanska raja — v Stari Srbiji?! Čim bolj se nizažo in usedajo moreči oblaki smodnika, tem jasneje spoznavamo, koliko ljubavi je obkrožalo bitja padlih, koliko rok se je vpenjalo, da jim olajšajo poslednji njih boj, koliko nežnih oči je zrlo tja na-nje, koliko zvestobe in sočutja bdi nad njihovimi ležišči in koliko rož cvete na njih gomilah — in naj si počivajo daleko od rodnega jim gnezda. Mnogokateri samaritski čin je in ostane seveda za večno neodkrit in premožne izkaze junaškega samozatajevanja zabeležijo samo angelji!! Kjer pa srečen slučaj prinaša na dnevno luč čine milosrdja, tu se jih radujemo kakor se radujemo cvetličjem odičene kapelice ob poti. In s tem, da pripovedujemo o njih prešnja nas tolažbepolno in vznešeno uverjenje, da v tem groznem objemu in krvavem

klanju, v ljuti borbi med svobodo in robstvom med pravico in krivico, zasine enkrat jasen dan, ki z zmago ožari orožje teptanih in prinese nove dobe; dobe miru, dela in napredka!

V mali hišici nekega srbskega mesteca. Četa borilcev za svobodo svojega naroda je odšla preko turške meje tja v Staro Srbijo, v Makedonijo. Ali jeden jedini se je povrnil — smrtnobolan, smrtnoranjen. Hotel je peš domov, ali spotoma je obnemogel in v rodbini malega srbskega mesta je našel zavetišča.

In od dne do dne je bilo kakor bajka. Z mehkega ležišča zre bolnik ven v zeleni, solncem ožarjeni gozd, kakor v tuji svet. Dalje in dalje v daljino izginjajo in se poglabljajo slike onih strašnih divjih bojev, bolj in bolj ugašajo oni grozoviti glasovi, ki so se mu dozdevali vedno tako blizu — hrum boja, stokanje, javkanje in tarnanje ranjenih. — Tiho in tiše postaja okolo njega, — svetle fantazije ga obkrožajo. Preslastne in najredkejše rože dehte v svetli svežosti vsak dan ob njegovem zglavju in devojka, ljubezniva kakor vila, mu jih prinaša — neizmerno milobno obličje se nagiblje preko njega. Z očmi angelja, polnimi tolažbe, ga gleda, in sladki glasovi mu govore o upanju, zdravju in svidenju vseh dragih. — Bajno sanjarenje — in samo bolečine vzbujajo časoma trpina. In glas neumorne strežnice opominja ga tako nežno k miru in uživanju leka in njena nežna roka tako nežno in mirno polaga blazine ter prenaša dragega bolnika tako brezbolesto kakor to zna samo blagodejna roka materina. Da, oni predstavljajo posebno vrsto vojčakov, ti hrabri junaki in borilci za svobodo svojih bratov v Stari Srbiji. Življenje žrtvujejo za usuznjene brate in zanje gredo v pravem pomenu besede skozi ogenj in vodo. Ljubosumni, skrbni, neumorni in bdeči kakor mati, iznajdljivi kakor žena, kadar se gre za rešitev brata, zadovoljni in hvaležni kakor dete, junaški kakor Leonidi: taki so srbski borilci, osvoboditelji bratov v Makedoniji! Kar ljubi njegov tlačeni brat, miluje tudi on, kar črti njegov brezpravni brat mrzi tudi on. Kolikeri teh neznanib, neopevanih junaških borilcev je na tihem za svojega brata stradal in zmrzoval, kolikeri je molče umrl zanj! Čast tem spartanskim osvoboditeljem teptane raje v Stari Srbiji!

Ali tudi milim očem vile-strežnice se niso odtegnili približajoči svečanostni žarki smrti na moškem, plemenitem obličju in tu je svetla zarja še enkrat napolnila malo nizko sobico. Na prošnjo devojke prišla sta roditelja umirajočega junaka — na tihem goreča želja je bila izpolnjena. In konec mladega življenja v mali, nizki sobici je bil vzlic vsem solzam vendar tako sladak: ker roke očetove so objemale umirajočega v poslednjem boju in ustne matrine so mu srkale biserne solze ob zadržem izdihu in angeljsko mila devojka

Poljanšek jej je sledil.

Stopala je lahkih, elegantnih korakov po trotoarju in črno pero na njenem klobuku se je treslo in zasvetilo ob vsakem koraku.

Poljanšek je bil prav blizu nje; tuintam se je ozrla in potem povspešila korake.

Slednjič je dospela do hiše, kjer je bilo nemara njeno stanovanje. Na vratih je za hip postala in potem vstopila in odšla po stopnicah.

Poljanšek je stopil na drugi kraj ulice in nekoliko počakal. Kmalu se je zasvetilo v pritičju okno in med zavesami se je pokazala zopet ona in za hip pogledala na ulico. Potem je bila roka zaprla okno in le senca na zavesah je ostala.

Poljanšek je odšel proti domu.

Kakor lep, jasen trenotek je ležalo to kratko srečanje v njegovi duši.

Pride čas, ko se bova ljubila, prav gotovo pride... In vsa drugačna bo ta ljubezen, nego ona do Vere... Vse slajša in globokejša bo, pa morda bo tudi nekaj izpoznanja in ironije v njej... Sploh pa morda tudi nič ne

mu je odčila belo krsto rožami, oljkovim in lavorjevim perjem.

Še mnogo jih bo pod nizko streho izbojevalo svoj poslednji boj in ona nežna, plemenita ženska prikazen jim bo prinašala pomoči, tolažbe, leka in — — — cvetja na grob.

Ali nekoč pride spomlad in z njo sreča miru, in takrat si bodo stare lipe nad holmom, in cvetlice na gredicah širom smrtnega domovanja padlih junakov sladko šepetale besede radosti in veselja. To bo vstajenje slovanske raje!

Slovansko-latinska liga

in nje propagator — brez legitimacije.

Gospod Čerep Spiridovič je menda zopet na potovanju v povspeševanje namenov slovansko-latinske lige. Iz praškega lista „Hlas Naroda“ smo doznali, da se je g. Spiridovič mudil te dni v prestolnici kraljevstva češkega v interesu lige: namera njegovemu potovanju v Prago da je, da zasnuje na Češkem in Moravskem podružnice slovansko-latinske lige. Nameni in cilji te lige, določeni jej po nje zasnovateljih, so nam Jugoslovonom že znani, a gospod Spiridovič jih je že pojasnil tudi uredniku gori rečenega praškega lista: ligi je namen pobijati pangermanizem! In v ta namen naj bi se sporazumel in združil slovanski in latinski svet.

Nevarnost, ki naj bi je pobijala slovansko-latinska liga, je neutajljiva in obstoji toliko za Slovanstvo, kolikor za Latinstvo. O Slovanu ali Latinu, ki taji to nevarnost, bi morali soditi: ali da je slepec v političnih stvarih — da torej ni resen in reelen politik; ali pa da navlašče noče videti, da name-noma, proti svojemu uverjenju, taji nevarnost, ki grozi njegovemu lastnemu rodu in se vedno večja, da torej ni pošten in lojaln politik, da ni pošten Slovan, oziroma Latin!

Namenom lige torej ne more biti prekanja s stališča slovanskega interesa. Cilji lige so opravičeni v veliki evoluciji, ki jo opazujemo nekaj desetletij, izlasti pa od avstrijsko-pruske in francosko-nemške vojne sem, v vsem duševnem in političnem življenju velikega naroda nemškega, evolucije, ki podelja aspiracijam značaj neizprosne ekspanzivnosti, ki spravlja nacionalno v nevarnost cele teritorije drugih narodov, v prvi vrsti Slovanov in Latinov. Trud g. Spiridoviča je torej vse hvale in vsega priznanja vreden, ker je posvečen veliki misli. Žal pa, da moramo reči, da se je še redko kedaj za uveljavljenje kake velike ideje ubirala tako nesrečna in zgrešena pot, kakor ravno v tem slučaju.

Tako rekoč že v zibel lige so položili nje snovatelji kal — nevspešnosti. Nočemo se dotikati nikogar, nikogar nočemo bagateli-

bo!... — Take brezpametne misli so šle Poljanšku po glavi.

Nemara je že določeno, da mora biti človek v življenju brez pokoja in mu je zasojeno, da si vedno stavi nove ideale na mesto prejšnjih podrtih in razpršenih v nič...

Lepa, hladna noč je bila; preko neba je plul mesec kakor srebrn čoln po belomodrem morju. V kostanjih, na katerih je bilo perje že redko, je šepetal veter, skozi drevored ni šel več nikdo, le tuintam je sedel na kaki klopi pozen izprehajalec.

Poljanšku je bilo hladno in ni mu bilo dosti mari bele in jasne noči. Povspešil je svoje korake, da bi čim prej dospel domov.

Dospevši v svojo sobo je prižgal petrolejko in začel čitati. A ni mu bilo možno dolgo ostati pri knjigi; brez miru so bile njegove misli in pred njim je bil vedno obraz one blagajničarke, podobne Veri.

In na novo je zidal Poljanšek bele, svetle gradove v oblake in sanjal, da hodi po belih stezicah, ki jih je ljubezen posula s svojimi rožami.

zovati in nikogar politične kvalitete podcenjevati, ali dejstvo obstoji in se ne da utajiti, da na snovanju slovansko-latinske lige niso sodelovali — vsaj v zadostni meri ne — možje, ki bi bili poklicani v to po svoji avtoriteti, po svoji veljavi in po poziciji, ki jo zavzemajo v političnem in narodnem življenju posamičnih slovanskih plemen.

V tem nedostatku že je bila kal nevspešnosti. In ta pogreška se je nadaljevala potem in se nadaljuje na vsem delovanju za ideje in cilje slovansko-latinske zveze, a posledica temu je, da njim, ki delajo za ligine namene, nedostaje legitimacije. Tako je ligin apostol Čerep Spiridovič dospel tudi v Prago brez potrebne legitimacije. Kdo je pooblastil tega gospoda, da govori na Češkem v imenu slovanskih narodov?! Od kje ima liga sploh legitimacijo, vsled katere bi bili nje dogovori z Latini obvezni za slovanski svet?! In še posebno: od kje ima liga legitimacijo, da sme odstopiti Italijanom Trst in zapadni del Istre?! Videli smo pač nekatere snovatelje lige v dogovorih n. pr. s kakim Ricciotti Garibaldijem, toda — pustivši na strani zelo koščljivo vprašanje, da-li ima Garibaldi sploh kako legitimacijo od italijanskega naroda za obvezne dogovore se Slovani?! — za nas glavno vprašanje je, so se-li snovatelji lige dogovorili in sporazumeli z glavnimi in merodajnimi faktorji slovanskega naroda na jugu?! To bi bili morali storiti najprej, ker se le potem bi imeli misijonarji lige potrebno legitimacijo. Najprej z Jugoslovani — to je v naravi stvari. *Conditio sine qua non* za sporazumljenje med latinskim in slovanskim svetom je sporazumljenje med tistimi odlomki Slovanov in Latinov, ki žive v neposrednih stikih med seboj in v neposrednih bojih. **Brez sporazumljenja med Jugoslovani in Italijani v naših krajih ne bo nikoli slovansko-latinskega sporazumljenja.** Le na podlagi tega sporazumljenja je možna gradnja slovansko-latinske lige, ki bi odgovarjala želji in volji na obeh straneh, ki bi bila torej res — liga! Potrebo ustvarjenja tega pogoja so snovatelji lige s skoro — rekli bi — buršikozno lahkomišljenostjo prezirali, a posledica temu je, da je slovansko-latinska zveza sama brez potrebne legitimacije in da je tudi g. Čerep Spiridovič šel v Prago — brez legitimacije.

To smo napisali na adresi lige, nje misijonarjev in — Čehov! Osobito glede teh poslednjih se zdi, da nimajo jasnega koncepta o faktučnih narodno-političnih odnošajih na našem jugu in izlasti ne o kvaliteti vodil-

Naslednji dan je Poljanšek zopet šel obiskat Grabarja.

Ko je dospel v sobo, kjer je bil ranjenec, je skozi zastrta okna trepetal tuintam zlat solčni žarek, na obrazih bolnikov je le žala udanost in pokojne so bile njihove oči.

Že oddaleč je ugledal Ano zraven Grabarjeve postelje.

Njen obraz je bil bled in na njem so bile sledi prečute noči. Krog oči so bili temni krogi in v ustnicah ni bilo kaplje krvi. Bila je videti še lepša nego prejšnji večer. Z razpuščenimi lasmi in solzami v očeh bi bila kakor Magdalena ob Kristovih nogah. — — —

„Kako je?“ je vprašal Poljanšek in jej podal roko.

„Sedaj dremlje... Snoči je fantaziral do polnoči... Potem se je za hip vzbudil iz mrzličnih sanj in me izpoznal... A kmalu je padel zopet v nezavest... Ne vem, kako bo...“ je odgovorila ona.

„Kaj pa pravi zdravnik?“

PODLISTEK.

Na poti k ciljem.

Sl. Vilinski.

— Zopet postajam idealen! — je pomislil Poljanšek in vzletel zopet časniki v roke. A njegove oči so vedno uhajale čez tja k blagajničarki, podobni Veri...

In zdela se mu je vedno bolj podobna oni podobi Verini, ki je bila navstala v njegovi duši, ko je bil daleč od nje in je že vse končalo...

Krog devete je bilo, ko je prišla druga blagajničarka, postarna, našminkana devica z neprimerno velikim nosom in je prejšnja odšla.

„Plačati!“ je zaklical Poljanšek in položil desetice na mizo.

Ko je stopil iz kavarne, je pri drugih vratih prišla tudi blagajničarka, podobna Veri, in se ozrla za hip proti njemu.

nih političnih krogov italijanskih. Oni ne vedo, kakova je razlika med vsakdanjo italijansko politiko tu doma in sladkim nastopanjem obilnih in obfrakanih italijanskih poslancev na Dunaju!

Apelujemo torej na češke politike, naj se ne dajajo zavajati na zgrešena pota od apostolov — brez legitimacije!

Nadvojvoda in hrvatski jezik.

Pod tem naslovom piše zagrebški list „Hrvatska“: V istem času, ko italijanska sodrga po Zadru in Reki napada Hrvate, ko italijanske novine v kraljevstvu izlivajo svojo jezo radi tega, ker Hrvatje branijo sami sebe — morajo Hrvatje zabeležiti razočaranje z one strani, od katere bi jih po pravu in po svojih žrtvah — moralo greti solnce. Naš prejasni nadvojvoda, ki obiskuje hrvatske primorske dežele, zahvaljeval se je na pozdravih italijanskemu elementu italijanski, hrvatskemu pa — nemški.

Nemške srednje šole v Pragi.

V Pragi je 10 nemških srednjih šol (6 gimnazijev in 4 realke), na katerih je 243 učnih moči poučevalo 2483 učencev. Po materinem jeziku je bilo 2124 Nemcev, 228 Čehov, drugi so pripadali različnim narodnostim. Po veri je bilo 1252 katolikov, 1128 Židov in 103 protestantje. Na praških nemških srednjih šolah je torej polovica Židov in sedmina Čehov. „Politik“ meni, da bi bile za te praške Nemce dovolj 4 srednje šole. 34.033 Nemcev v praškem policijskem okrožju, katerih je (ako se izključi Žide) le 15.000, imajo 10 srednjih šol! 438.595 Čehov bi moralo po tem takem imeti — 150 srednjih šol, a imajo jih le 15. Po ena nemška srednja šola odpada na 3400 prebivalcev, ena češka še le na 29.200 prebivalcev. In da niso Nemci privilegirani narod v Avstriji?!

Novo slovansko društvo v Moskvi.

Praški „Narodni Listi“ javljajo, da je v Moskvi ustanovljeno novo slovansko društvo, ki ima namen, da utrdi odnose med Čehi in Poljaki, ki žive v Rusiji. To novo društvo postane središče vseh Slovanov v Moskvi, ki bo spajalo v sebi odbore vseh slovanskih društev v Moskvi.

Drobne politične vesti.

Pangermani v Rumi proti hrvatski zastavi. V Rumi v Slavoniji je dal tamošnji župnik na cerkveni god razvesiti na zvoniku hrvatsko zastavo. Rumski pangermani so zahtevali od župnika, da odstrani zastavo, češ, da ni navada, da se tega dne razveša zastava. Župnik jih je poslušal, ter je pred službo božjo dal zastavo odstraniti. Žalostno je preskrbljeno v tem župniku z narodno odločnostjo.

Velika Hrvatska, bosansko vprašanje in — Madjari. V „Pesti Naplo“ je novinar dr. A. Kolmas priobčil članek pod naslovom „Velika Hrvatska“, v katerem črta težnje za obnovljenje starega hrvatskega kraljevstva in nevarnost, ki žuga od njega Ogrski. Pisec je prišel do zaključka, da se morajo Madjari protiviti združitvi Bosne in Hercegovine. Ti dve pokrajini da morata biti svobodni in samostalni.

„Da se vse še-le jutri odloči... Ah, kako daleč je še do jutri in kaj vse se še lahko dogodi!... Lahko smrt, lahko življenje... In jaz bi tako rada, da bi živel... Pol svojega življenja bi dala zanj...“

Poljanšek je molčal in zrl v Grabarja. Ledena obkladka na glavi ni bilo več in dolgi, črni lasje so bili razmršeni. Oči so bile zaprte, obraz ni bil več tako rdeč kakor prejšnji dan in prsi so se bolj polagoma dvigale.

Poljanšek se je še malo pogovoril z Ano, jo tolažil z besedami, v katerih je bilo vse polno občudovanja njenega poguma in požrtvovalnosti za Grabarja, in odšel.

Ko je stopil zopet na ulico iz bolnišnice, je bilo gorko solnce že vse napolnilo s svojim svitom, nekaj veselega, skoraj pomladnega je bilo v zraku.

In Poljanšek se je spomnil na prejšnji večer, na blagajničarko, podobno Veri, in na srečanje z njo.

V teh mislih je zagledal pred seboj debelega Gabra, ki mu je že oddaleč mahal s palico v pozdrav.

(Pride še.)

Domače vesti.

Mal prispevek k vprašanju sporazumljenja med Italijani in Slovani. V eni svojih zadnjih števil je bil priobčil pulski „Omnibus“ daljši članek, ki se je bavil s tem vprašanjem. Med drugim je pisalo puljsko glasilo. Od početka takozvane ustavne dobe robuje pol milijona Hrvatov in Slovencev v našem Primorju v gospodarskem in narodnem pogledu tistim Italijanom, ki jih je komaj nekaj več od polovice Slovanov. S konstitucijo, kakor da je ravno za njih ustvarjena, so se dokopali do moči in gazijo — v zasmeh vsakemu zakonu — gospodarska in politična prava slovanskega naroda, nas psujejo drzno in nas predstavljajo kakor puntarje, ki nočemo sloge z Italijani, zato, ker nočemo kloniti svojega vratu v njihov jarm ter ne dopuščamo, da bi se ta pokrajina, obljubena po dveh tretjinah od slovanskega naroda, prikazavala in razglašala kakor italijanska pokrajina.

Enkrat za vselej sporočamo toliko Italijanom, kolikor našim „slogašem“, da do sloge, kakoršnje bi hoteli sedanji italijanski kolovodje, do sloge, ki ne bi bila družega, nego naša narodna smrt, ne more priti nikdar. Da bi pol milijona našega naroda utopili v italijanstvu to se ne zgodi nikdar! To naj si Italijani dobro zapomnijo, kakor naj se iznebe fiksne ideje, da je Istra italijanska dežela, in naj odnehajo od zahteve — kakor edinega pogeja za slogo — da mi Slovani to priznamo, kajti, ako bi tudi hoteli to, ne moremo, ker sedanja Istra ni ne njihova ne naša. In če bodo Italijani nadalje uporno vstrajali pri pogoju, da brez pripoznanja italijanstva Istre ni sloge, potem dočakajo kasno ko se bodo mogli pogajati o italijanstvu Istre kajti v tem času poskrbi nekdo tretji, ki pomiri njih in nas.

Ako Italijani v resnici žele sloge s Slovani, naj v njihovem lastnem in našem interesu začno z delom, kakor smo mi začeli valed njihove prve izjave. Če smo kdaj kaj dajali na njihovo besedo, misleči, da je poštena jej pa danes ne verujemo. Le na poštenem in iskrenem delu najdejo tudi nas vsikdar pripravljene.

Nemško slovansko in laško — vse eno! Te dni so prišli finančni organi k sv. Mariji Magdaleni spodnji na cenitev grozdja. Ker bi rad potrgal ono malo grozdja, kar ga imam, sem bil šel in vprašal finančne organe, kedaj da pridejo do mene radi cenitve. Eden finančnih možj mi je odgovoril, da pridejo prihodnji teden, ker sedaj da nimajo pri sebi slovanskih tiskovin za pogodbe! Na mojo opazko, češ, da bi morali imeti vedno pri sebi slovanske tiskovine, ker imajo posla skoraj izključno se slovanskimi posestniki, se je oglasil neki c. kr. finančni modrijan rekoč: „Koša ni šesto nemško, šlovensko ali talijansko“.

Moj odgovor je bil, da nam to nikakor ni vse eno, ker smo tu na slovenski zemlji in ne v Kalabriji ali v Germaniji, ker smo tu državljani in davkoplačevalci ki zahtevamo svoje pravice, kakor moramo vršiti svoje dolžnosti.

Kakor se vidi, smo letos zopet tam, kjer smo bili nekaj! C. kr. finančni organi vsiljujejo slovanskim posestnikom laške pogodbe!

Dokler so pošiljali Bekarja v naš okraj se ni dogajalo kaj sličnega. Podpisani protestujem najodločneje v svojem in v imenu vseh narodno zavednih Magdalenčanov proti temu, da finančni organi puščajo slovanske tiskovine doma, ko bi jim moralo biti znano, da je v našem okraju gotovo nad 95% vinarov slovanske narodnosti. Tudi finančne vslužbenke, ki ne znajo našega jezika — kar je razvidno iz gornje opazke — bi finančno vodstvo moralo poslati kam drugam in ne k nam.

Fiasco! Mi ne pokladamo posebne važnosti v demonstracije, ki so se vršile minolo nedeljo proti sestanku italijanskih dijakov. Demonstracije se dajo prirejati proti vsaki stvari in kaka nasprotna demonstracija ne pomenja še nevspeha. Toda italijanski dijaki so naleteli na nekaj hujšega, nego je kaka nasprotna demonstracija, naleteli so na popolno apatičnost (lahko rečemo) vsega Trsta. Že vsprejem je bil tak, da je moral popariti mladeniče, ki so prišli v Trst gotovo z največimi pričakovanji. Razun par „poklicanih“ in dveh band — pa ne junaških, po izgledu makedonskem, ampak band z godali — se živ Trst ni zmenil za mladiče, ki so prihitali v Trst reševati italijanstvo pred „barbari“. In ta apatija „prvega italijanskega mesta“

Avstrije neposredno po hrvatskih „barbarstvih“ na Reki!! Dijaki so gotovo pričakovali vse kaj družega. Ves shod se je vršil ob abstinenciji Trsta. Camorra jih je vsprejela, camorra jih je pogostila in camorra je polnila malo gledališče Filodramatico, ali Trst je abstiniral, kakor je ostal tudi ledeno hladen vzlic vsemu razgrajanju v „Piccolu“ povodom dogodkov v Zadru in na Reki.

Lahko rečemo torej: fiasco! To je grenko, verujemo, za signorio! Časi so se temeljito spremenili in za gospodo ostaja le zlati nauk našega Backa: Temu treba se privadit...!

Puro sangue. Na sestanku italijanskih vseučilišnikov so govorili predvčerajšnjim proti hrvatskim „barbarom“: dalmatinski vseučilišnik A. D u d a v, ki je bil izvoljen predsednikom kongresa, ker je on „forte fibra di combattente“, pak P. Alacevich in Bucevich. Od Istranov je izbljuval svojo „sveto jezo“ na Hrvate vseučilišnik Furlan, a od „Fiumanov“ mučenik Cussar. O vprašanju italijanskega vseučilišča je referiral vseučilišnik Sullig o j.

To so gotovo sami potomci Vergila in Tacita, Dante-a in Verdija. Njim je poverjena naloga, da na vstočnih obalah Jadrana ohranijo dvetisočletno kulturo italijansko pred invazijo barbarov. P o p e r j u t e p o z n a m p t i c o — s r a m t e b u d i z d a j i c o.

Tolminski pevski zbor. Mešani zbor „Križaci na morju“ francozkega skladatelja F. Bozina, proizvajan na tolminski slavnosti iz čistih grl obojespolnih gorsko-tolminskih slavčkov, nas je presenetil. Ni mi namen, da bi ocenjeval posamične zборе, ki so od blizu in daleč sodelovali na tej slavnosti, ker vsaki je dal svoje najbolje v razmerju razpoloženja, danega po okolnostih, in pevskega materijala, s katerim razpolaga. Ako bi hotel kritikovati posamične zборе in jih celo primerjati eno z drugim — to bi bilo res neumestno, da, naravnost krivično. Utrujene pevske mase niso mogle dati svojemu telesu in... grlu potrebnega počitka, ki je v predpogoj, ako bi hoteli ocenjevati. V obče ni petje na planem in pred šumnim občinstvom prilika, ko bi bil pevski kritik poklican, da reče svojo. In če bi že hoteli kritikovati, moral bi biti oder pristopen samo pevcem dotičnega društva, in ne tudi za drugo občinstvo, ki je n. pr. v Tolminu polnilo vse ozadje odra, tako, da je mogel tudi marsikateri „nepoklicani“ pomagati in pritiskati se svojim „basom“. Bila je pač velika ljudska slavnost, kjer se poje in veseli...! Zato pa tudi pevec-izletnikov ni smeti polagati na drobno tehtnico kake — lekarne. In dalje je ob takih prilikah splošni običaj, da se oddaljenim gostom daja neka prednost, da se jih nekako odlikuje...

Po teh splošnih opazkah hočem posvetiti par vrstic razveseljivemu pojavu v našem pevskem življenju, ki sem ga s srčno radostjo pozdravljal v Tolminu. To je nastopivši lokalni tolminski pevski zbor. To je bil razveseljiv pojav. Ne le, da je ta zbor pel najtežjo in najdaljšo skladbo, ampak tudi način, kakor jo je izvajal, me je zadivil, presenetil. Dirigentu zbora se je videlo, da ni hodil zastoj na koncerte „Glasbene Matice“ in da umeva Hubada, ki s svobodno roko, brez taktirke vlada svoje peve. Ko bi bil ta dan mojster Hubad v Tolminu in bi čul to krdelo pevec in pevk: krasen venec v belo oblečenih devojk — a za njimi vrsto „fantov od fare“, ki so toli lepo skladno prednašali težko skladbo v čisti vokalizaciji, izgovarjanju besed, v pianu in forte, v točnosti pavz: da, mojster Hubad bi bil med prvimi s pohvalo. In teh ravnokar naštetih momentov ne bi smeli pogrešati na izvajanju izlasti večih in daljših zborov.

Moje skromno uverjenje je, da bi bil pevovodja, g. Vinko Filli, zadobil priznanje od največega slovanskega zbornega mojstra. Posebno se je ženski zbor odlikoval v početku: kakor tercet čistih flaut so udarjali glasovi poslušalca na uho.

Pri varijaciji andante sostenuto se je opazalo zelo skladen tempo in ni nič motil basov „Belcebub in Lucifer“; le v moderato ¾ takt moral bi biti hitreji tempo in accel., počeni pri „sveta gospod najviši“, kakor tudi pri finalu skladbe.

Častitati je g. pevovodju Filliju in vsemu zboru, ki je toli častno odnesel palmo s pevskega pozorišča navadnih pevskih društev, kar moramo ceniti tem više, ker je bil ta zbor — improviziran! Če kateri, zaslujuje ta zbor ime **pevskega** društva. Naj torej odslej dalje z vso vnamo neguje slovansko in slovansko petje, da se bomo zopet o prvi

priliki naslajali na njegovem pevanju, ali ne kakor improviziranega pevskega zbora, temveč: kakor prvega slovanskega pevskega društva na Tolminskem. —č.

Iz Grahovega nam pišejo: Prosimo, izvolite prijavit, da je na slavnosti v Tolminu predsednik narodne čitalnice v Grahovem ob zabijanju žebljeve podal nastopni izrek: Zastavi, oznanujti svobodo in napredek in vihrajti v ponos naroda Slovenije!

Dva — junaka! Bilo je v soboto, dne 15. t. m., ko sem bil slučajno pred stanovanjem v bližini Judtmannove pivovarne na novi cesti.

Iz mesta gori je prišel 14—15 leten fantič, male postave in opravljen v delavno okoličansko obleko.

Takoj za njim je šel, približno 18-leten fantalin krepkega stasa. Naenkrat slišim tega zadnjega, kako kriči: „Maledetto ščavo porco!“ (Prokleti ščavo — prasec!) Te besede, vredne lahonske kulture, so bile izgovorjene na naslov slovanskega mladiča. Okoličanski dečko se je kakor furija obrnil nazaj proti Lahonu, si vihal rokave, in obsipal napadalca z vsemi možnimi psovskami: „Prokleti Lah, jaz ti pokažem, kedo da je ščavo!“ je kričal mali junak. In sedaj se je zgodilo, da sem se moral smejati: veliki lahonski „junak“ ni čakal — bilo mu je zlezlo srce v hlače! Odnesel je pete — pred slovanski fantičem! Jaz sem malemu ploskal, ker se je pokazal res junaka, ko je bilo braniti čast svojo in svojega naroda.

Ob tej priliki pravim, kakor se vedno govori od slovanske strani: **ne izzivajte nikdar!** Ali, če ste bili izzvani, pokažite pest njemu, ki vas žali! K.

Iz Šempolaja nam pišejo: Z ozirom na vest, ki ste jo priobčili v „Edinosti“ o nesreči, ki je zadela Ivana Škrka iz Trnovice — s tem, da se mu je zvrnila svetiljka in da se je ves ožgal — Vam moramo javiti žalostno vest, da je siromašni Škrk dne 13. t. m. vsled hudih opeklin umrl v tržaški bolnišnici.

Nesreča na železnici. Blizo Poreča pri Celovcu sta v nedeljo trčila skupaj dva vlaka, vsled česar je bilo več vozov popolnoma zdrobljenih. Tri osebe so bile smrtno, šest pa lahko ranjenih.

Smrt v pijanosti? V lhiši št. 989 na Vrdeli, ki je last gospoda Josipa Grgiča s Padričev, je stanovala družina Trevisan, namreč 39 letni Fran Trevisan, ki je bolniški postrežnik v mestni bolnišnici, njegova žena 39 letna Josipina rojena Sulin, doma iz Bovca, in nezakonski sin te poslednje 13 letni Ivan Sulin. Pri njih je bil na hrani sin lastnika hiše Fran Grgič, ki je prenočeval v podstrešju iste hiše. V nedeljo popoldne so šli vsi štirje, namreč Grgič, zakonska Trevisan in Josipina Trevisan nezakonski sin Ivan v Padriče. Šli so pa v Padriče v svrhu, da poravnajo neki spor, ki je bil navstal mej Grgičem in mej zakonskima Trevisan, oziroma da pojasnijo, kdo ima v tem sporu prav. Spor je bil namreč navstal mej njimi radi neklih kolcev, ki jih je bil Grgičev oče prinesel iz Padričev, in o katerih sta zakonska Trevisan trdila, da jih je prinesel njima ter da so njiju last, dočim je Ivan Grgič trdil nasprotno. Šli so torej v nedeljo v Padriče, da Grgičev oče razsodi v tem sporu. No, Grgičev oče je dal prav svojemu sinu. Nato sta šla zakonska Trevisan z dečkom v krčmo gospoda župana v Padričih in tam pila vino, dočim sta že prej potjo pila precej žganja. Ob 7. uri in pol zvečer so vstali vsi trije od mize, da se vrnejo na Vrdelo. A žena je bila tako pijana, da se je takoj zvrnila na tla. Vendar jo je mož spravil po koncu, na kar so odšli iz Padričev. Kod so hodili, katero pot ali stezo so ubrali, to ni znano. Pozneje okoli 9. ure zvečer, je neki voznik iz Padričev, ki se je z vozom vračal iz Trsta, našel nad zgornjim ključem nad Lonjerjem na tleh ležečo žensko in dečka stoječega pri njej. Dečko mu je tudi povedal, da je šel njegov oči, Trevisan, iskati voz, ker mati ne more dalje.

Kaj in kako je bilo potem, nam ni znano. Zvedeli smo le toliko, da so danes jutraj našli Josipino Trevisan mrtvo na istem mestu, kjer jo je videl gori rečeni voznik. Žena je bila vsa obtokčena po glavi. Obtokčla se je pa najbrž, ker je bogve kolikokrat padla prej, nego je bila došla do tam. Truplo njeno je bilo večeraj popoldne preneseno v mrtvašnico na Katinari.

Umor. Včeraj, okoli 1. ure popoldne, je bil v prosti luki izvršen grozen umor. 30-letni Ernest Decarli je dvakrat zabol z no-

zem 45-letnega Ivana Schiavo, vsled česar je bil ta poslednji takoj mrtev.

Evo podatkov, ki se je našemu poročevalcu posrečilo jih nabrati glede tega zločina. Ivan Schiavo in Ernest Decarli sta delala oba kakor težaka v svobodni luki. Neka sestra Ivana Schiavo je omožena, a je ločena od svojega zakonskega moža. Ko se je ta Schiavova sestra, kateri ne vemo imena, ločila od moža, je pa začela ljubavno razmerje z Decarlijem. Zadnje čase sta Decarli in Schiavova sestra sploh živela skupaj kakor mož in žena. To pa ni bilo vseč Ivanu Schiavo, ki je svojo sestro vedno nagovarjal, naj se vrne nazaj k možu, s katerim je za vse življenje zvezana pred Bogom in pred ljudmi. Decarlija ni Schiavo niti pogledal, oziroma, če je prilika tako nanesla, mu je očital, da je zavedel njegovo sestro v nepošteno življenje. Decarlija je pa to peklo in grizlo.

Včeraj je Ivan Schiavo delal na nekem parniku v prosti luki. Okolu 1. ure popoldne je pa prišel k istemu parniku Ernest Decarli in povabil Schiavota, naj pride k njemu s parnika, ker da mu ima nekaj povedati. Schiavo je šel k njemu. Napotila sta se mej skladišča. Ko sta prišla v ulico mej skladiščema št. 21 in št. 22, sta se vstavila in govorila. Hkratu se je Schiavo obrnil od Decarlija, da bi odšel. V istem hipu je pa Decarli potegnil iz žepa nož in ga zasadil Schiavotu v hrbet. Na to se je Schiavo obrnil in zavpil: „Aiuto, che l me mazza!“ (Pomagajte, ker me kolje!) A ni bil še popolnoma izgovoril teh besedi, ko je Decarli že v drugič zasadil nož vanj, in sicer to pot v prsi ter mu prebol srce.

Seveda je bilo takoj polno ljudi okolu njiju. Pozvali so telefoničnim putem zdravniška se zdravniške postaje, kateremu pa ni preostajalo drugo, nego da je konstatoval, da je nesrečni Schiavo že mrtev. Truplo umorjenega je bilo prenešeno v mrtvašnico pri sv. Justu. Glede morilca Decarlija, pa nismo mogli zvedeti, je li že aretovan, ali ne.

Pozneje smo zvedeli, da se je Decarli ob 6. uri in pol zvečer sam predstavil policijskemu uradniku v ulici Tigor, ki ga je vzel na zapisnik in djal v zapore.

Izvedeli smo pa tudi drugo verzijo o vzroku umora. Ženska, s katero je Decarli živel in stanoval z njo, ni sestra Schiavota, ampak soproga nekega Schiavotovega nečaka. Schiavo in Decarli sta včeraj predpoludne delala skupaj na enem in istem parniku, a Decarliju je bilo opoludne delo odpovedano — kakor se nam zatrjuje — po krivdi Schiavota. Decarli je izjavil, da je hotel Schiavota kaznovati. Da je Schiavo umrl, je pa izvedel še le sinoči od policijskega uradnika.

Nesreča na železnici. Predsinočnjim, to je o nedeljo zvečer, je bila železniška proga Divača—Pula vsa zastražena z orožniki radi dvornega vlaka, s katerim se je vračal z vojaških vaj nadvojvoda Fran Ferdinand. Na postaji Podgorje in v bližini so bili nastavljeni orožniki iz Višnjana se svojim načelnikom (stražmeštrm) približno 30 letnim Dragotinom Novotny-jem. Novotny, rodem Čeh, je šel okolu 9. ure in pol ob progji, da kontrolira postavljene straže. Kakor znano je bilo ravno tedaj grozno vreme: dež je lil kakor iz škafa in obenem je pihal jako močan veter. Ko je tako enkrat jako močno zapihal veter, bi bil Novotny-ja skoro podr. A Novotny se je vendar obdržal po koncu s tem, da se je naslonil s puško ob tla. Pri tem mu je pa po nesreči padla puška iz rok na železnični tir, a on je skočil za njo, da bi jo pobral. Revež pa ni radi groznega nevremena ne videl in ne slišal, da je ravno v istem hipu drdral za njim nek drugi vlak. Ko se je on sklonil, da bi pobral puško, je bil že vlak nad njim ter ga je — grozno — podr in uprav prerezal preko trebuha. Našli so ga mrtvega, pretezanega čez polovico.

Demonstracija. Sinoči so šli člani društva „Lega patriottica della Gioventù triestina“ po mestu in so demonstrirali z raznimi, njim navadnimi vsikliki.

Koledar in vreme. Danes: Tomaž Vilavovski, škof; Sterad; Sokolica. — Jutri: Januvarij, škof; Vitodrag; Smiljka. — Temperatura včeraj: ob 2. uri popoldne + 27,5° Celsius. — Vreme včeraj: pretežno.

Zasedanje prototnega sodišča.

Včeraj je pričelo II. letošnje zasedanje najkrajnjega prototnega sodišča s kazensko razpravo proti 23-letnemu Josipu Balogh, doma

iz Kötse na Ogrskem, ki je bil tožen radi zločina goljufije.

Dne 24. junija 1. 1905 je namreč Balogh v pritličju hiše št. 5 v ulici sv. Antona odprl trgovino z manufakturnim blagom. Imel je 10.000 kron glavnice, kateri denar mu je prinesla v doto žena Klara rojena Polacco, s katero se je bil oženil par mesecev prej. Naročil je pri raznih trdkah za preko 32.700 kron blaga. Plačal ni na ta dolg niti stotinke, a zadnje dni oktobra m. l. je vso trgovino prodal trgovcu z manufakturnim blagom Atiliju Alpron za 7000 kron in potem izginil. Inventar, o prodaji trgovine, je bil izvršen kar čez noč.

Razpravi je predsedoval podpredsednik deželnega sodišča vit. pl. Nadamlenzki, v tasta sta bila pa sodni svetnik Codrig in sodni tajnik Rismondo. Obtožbo je vzdržaval novoimenovani državni pravdnik dr. Zenkovich, a branil je toženca kazenski branitelj dr. Maurer.

Toženec je na razpravi govoril nemški. Dejal je, da ni kriv goljufije. Bankrota pa ni hotel napovedati, ker na ta način bi mu ne bil ostal niti vinar. Zato je trgovino prodal potajno. O tej prodaji ni vedela niti njegova žena.

Bilo je zaslišanih več prič, ki so — večinoma toženčevi upniki — pripovedovale, kako jih je toženec vodil za nos glede plačila.

No, porotniki so Balogha spoznali krivim in na podlagi njih pravoreka ga je sodišče obsodilo na dve leti težke ječe.

Društvene vesti in zabave.

„Slovansko pevsko društvo“ naznanja svojim pevcem, da se vršijo pevske vaje od sedaj naprej vsaki torek in petek točno ob 8. uri in pol zvečer v prostorih „Delavskega podpornega društva“ ulica Giorgio Gallati 18., II. (Narodni dom).

Za zastavo „Čitalnice“ pri sv. Jakobu je daroval g. Baudaž Silvester 2 kroni, za kar mu bodi izrečena tem potom srčna zahvala. Nadaljni darovi se hvaležno vsprejmejo.

Razne vesti.

+ Nova razstreljiva tvarina. Izumitelj nove razstreljive tvarine nazvane »Ferronit«, Würtenburger in predsednik ameriškega sindikata za financiranje izuma, William Tatnall, sta v soboto pred mnogoštevilnim občinstvom v Lyonu napravila poskuse, in ob tej priliki sta oba ponesrečila. Würtenburgerja so v nezavesti odnesli v bolnišnico, kjer je kmalo potem umrl, dočim je Tatnallu izgorelo lice in težko da preboli rane. Ferronit ima trikrat večjo razstreljivo moč dinamit.

Brzobjavne vesti.

Bolgarski knez Ferdinand. DUNAJ 17. Bolgarski knez Ferdinand je dospel danes zjutraj iz Sofije.

Vojaške vaje v Dalmaciji. V Zadru.

ZADER 17. Včeraj ob 11. uri predpoludne je dospel semkaj na „Miramaru“ nadvojvoda Fran Ferdinand. Mesto je bilo v zastavah. Eskadra se je usidrala v bližini mesta. Izkrcanje je bilo radi viharnega vremena zelo težavno. Ko se je nadvojvoda izkrcal sta nadvojvodo pozdravila namestnik Nardelli in vojaški poveljniki. Namestnik Nardelli je potem predstavil zaderskega župana dr. Zilio, deželnega glavarja dr. Irčevića, nadškofa dr. Dvornika, srbsko-pravoslavne škofa dr. Milaša in voditelja okrajnega glavarstva. Nadvojvoda je vsem podal roko. Nato se je podal na pavilijon, kjer je imel župan dr. Zilio nagovor v italijanskem jeziku.

Nadvojvoda se je zahvalil v nemškem in italijanskem jeziku, omenil je nameravanega obiska cesarjevega in izjavil, da bo cesar vedno očetovsko skrbel za gospodarski in kulturni napredek Zadra. Nadvojvoda se je nato podal ob navdušenih „Živijo“ in „Ev-viva“-klicih v namestniško palačo, kjer je vsprejel številne deputacije. Nadvojvoda se je zahvalil v nemškem in hrvatskem jeziku za izražena čustva zvestobe in udanosti prebivalstva. Ob navdušenih ovacijah prebivalstva se je nadvojvoda popoldne na „Miramaru“ podal z vso eskadro v zaderski kanal.

V Puli. PULA 17. Nadvojvoda Fran Ferdinand je z vso eskadro priplul semkaj ob 8. uri zvečer. Preden se je eskadra podala v pristanišče so bile še vaje z reflektorji med

eskadro in forti. Ob 8. in pol uri se je nadvojvoda izkrcal, si odledal razsvetljavo mesta ter se potem oopeljal na kolodvor. Ob 9. uri zvečer se je dvorni vlak odpeljal na Dunaj.

Više vodstvo vojaških vaj je dospelo v Pulo ponoči ter je s posebnim vlakom odpotovalo na Dunaj.

DUNAJ 17. Nadvojvoda Fran Ferdinand je danes ob 10. uri predpoludne dospel iz Dalmacije.

Cesarjev dar. PULA 17. Cesar je daroval za uboge pulskega mesta 4000 kron.

Srbija. BELIGRAD 17. Kralj je včeraj vsprejel v avdijenci novoimenovanega ruskega odposlanca Sergejeva.

Sneg na Koroškem. CELOVEC 17. Na Karavankah je zapadel sneg globoko v dolino. Temperatura se je izdatno znižala.

Konferenca avstrijske in ogrske strokovne komisije.

BUDIMPEŠTA 17. „Ogr. br. koresp.“ poroča: Včeraj predpoludne se je vršila ministrska konferenca, ki je konečno določila navodila za strokovne referente, ki se podajo na konferenco na Dunaj. Državni tajnik Popovics je že včeraj popoldne odpotoval na Dunaj, da se posvetuje o skupnem proračunu z avstrijskim finančnim ministrom baronom Korytovskim. Danes zjutraj so se podali na Dunaj drugi strokovni referenti, ker se bo popoldne vršila prva seja strokovne konference, na kateri pojasnijo delegatje svoje principijelno stališče. Druga seja strokovnega odseka se bo najbrž vršila v Budimpešti.

Sprejme se takoj gospodično

katera je zmožna popolnoma italijanskega in nemškega jezika in jednostavnega knjigovodstva. Obrniti se je na Posredovalnico V. EISELT — ul. Torre Bianca št. 16

Delavsko konsumno društvo na Kontovelju

naznanja svojim članom, da bo obdržalo svoj prvi

redni občni zbor v nedeljo 30. sept. ob 4. uri popoldne.

Serravallo-vo železnato kina vino
za bolehe otroke in rekonvalescente.

Provroča voljo do jedi, utrjuje želodec in ojačuje organizem.

Priporočeno od najslovejših zdravnikov v vseh slučajih, kadar je treba se po bolezni ojačiti.

Odklikovano s 16 kolajnami na raznih razstavah in z nad 3000 zdravniškimi spričevall.

I. SERRAVALLO
= Trst. =

Zlate kolajne: DUNAJ - TURIN - PALERMO

L. Magrini & Figlio

TRST, ulica S. Giovanni št. 2 (Palača Salem) Telef. 1354

ODLIKOVANA TOVARNA IN ZALOGA

GLASOVIRJEV

Specijaliteta priznanih in najboljših pianinov. Zaloga klavirjev. — Izključno zastopstvo dvorne tovarne glasovirjev Friedrich Ehrbar na Dunaju.

Koncertni klavirji Ehrbar so na razpolago gg. koncertistov. — HARMONIJI, ELEKTR. AVTOMATIČNI PIANINI, PHONOLA.

Daja v najem, v zameno, na obroke. Popravlja, akordira. —

TOVARNA POHIŠTVA IGNAC KRON
TRST, ULICA CASSA DI RISPARMIO 5.

KATALOGI BREZPLAČNO.

Pijanosti ni več

Vzorec tega čudeznega izdelka „COZA“ se pošlje brezplačno.

More se dati v kavi, v mleku, v pivu, v vinu ali v jedilih ne da bi pivoče zapazili.

Prasek „COZA“ učinkuje čudovito, tako, da se pivcu pristudi alkohol in vse alkoholne in močne pi-jace. Ta prasek deluje tako mirno in gotovo, da mu ga smejo dati žena, sestra ali hči dotičnika, ne da bi on zapazil, kaj je resnično prozračilo njegovo ozdravljenje.

Prasek „COZA“ je prinesel mir v tisočere družine, je rešil ogromno oseb sramote in ponižanja, da, iz takih oseb je celo napravil čvrste, močne in vsacega dela zmožne ljudi.

Ta prasek je že markaterega mladenci spravil nazaj na pravo pot, areče ter je podajal za mnogo let življenje mnogim osebam. — Zavod, ki poseduje ta čudodelni prasek, pošlje vsem onim, ki zahtevajo, najjgo s pojasnili in en vzorec. Dopolnje se v italijanskem jeziku. Zajamčeno je, da je prasek popolnoma neskodljiv.

COZA ISTITUTE 62, Chancery Lane, London 271 (Anglija)

Na pisma je djati znamko 25, na dopisnice za 10 stot. —

Sprejemajo se vsakovrstna dela in po posebnih načrtih.

Ilustrovana cenik brezplačno in franco

Tovarna pohištva
= RAFAEL ITALIA =
Velikansko skladišče in razstava pohištva in tapetarij

TRST
ulica Malcanton št. 1
po zelo nizkih cenah.

Denarna posojila v vsakem znesku, proti jamstvu, zamorejo dobiti osebe vsakega sloja toliko na osebni kolikor na hipotekarni kredit, pod ugodnimi povračili. Hipotekarna posojila, v vsakem znesku se dajejo po želji strank proti primernim obrestim oziroma proti amortizaciji. Obrniti se je na JOSIPA ZIDARIČ ulica della Caserma št. 14, I. nadst. od 9.—12. predpol. in od 3.—6. popoldne.

Tovarna pohištva
Aleksander Levi Minzi
ulica Tessa št. 52. A (lastna hiša).

ZALOGA:
PIZZA ROSARIO (šolsko pestlojpe).
Gone, da se ni bati nebene konkurence.
Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.
Ilustrovana cenik brezplačno in franco

Rusija.

Naslednik Trepova.

PETROGRAD 17. (Petr. brz. ag.) Na mesto poveljnika carskih palač, ki je je do- slej zavzemal general Trepov, je imenovan general Djedgulin, poveljnik orožniškega zbora. HELSINGFORS 17. (Petr. brz. ag.) Generalni guverner je na temelju carskega ukaza določil, da se deželni zbor finski zaključni dne 18. t. m.

Trgovina.

Borzna poročila dne 15. septembra. Tržaška borza.

Napoleoni K 19.07—19.10—, angleško liro K— do —, London kratak termin K 240.—240.20 Francija K 95.32—95.55, Italija K 95.27—95.50— italijanski bankovci K —, Nemčija K 117.57—117.60, nemški bankovci K —, avstrijska ednotna renta K 98.65—99.95, ogrska krona renta K 94.70—95.—, italijanska renta K —, kreditne akcije K 667.50 — 669.50, državne železnice K 672.—674.— Lombardi K 168.50—170.50 Lloydove akcije K 738.— 774.25 Srečke Tisa K 331.75—335.75, Kredit K 495.— do 483.—, Bodenkredit 1880 K 302.— 310.—, Podenkredit 1889 K 302.— 310.—, Turške K 160.— do 162.— Srbske — do —

Dunajska borza ob 2. pop.

Table with columns for 'včeraj' and 'danes' listing various financial instruments like 'Državni dolg v papirju', 'Avstrijska renta v zlatu', etc.

Parizka in londonska borza.

Pariz: (Sklep.) — Francozka renta 97.47, italijanska renta 102.60, španski exterior 95.95, akcije otomanske banke 667.—, Menjice na London 251.90.

Pariz: (Sklep) Avstrijske državne železnice — Lombardi — unificirana turška renta 97.05 avstrijska zlata renta 100.—, ogrska 4% zlata renta 95.30, Länderbank 475.—, turške srečke 144.75, parizka banka 15.48, italijanske meridionalne akcije —, akcije Rio Tinto 17.88, Nepravilna.

London: (Sklep) Konsolidiran dolg 86.%, srebro 31.%, Lombardi 6.%, španska renta 95.%, italijanska renta 101.%, tržni diskont 4.—, menjice na Dunaju —, Tržna.

Tržna poročila 17. septembra.

Budimpešta. Pšenica za okt. K 14.28 do K 14.30, rž za okt. K 12.18 do 12.20, oves za okt. od K 13.22 do 13.24, koruza za sept. 11.30 do 11.32.

Pšenica: ponudbe srednje, povpraševanje boljše, tendenca mirna. — Prodaja: 50.000 met. stot., kornaj vzdržano; druga žita nespremenjeno. Vreme: dež.

Hamburg. (Sklep pop.) Kava Santos good average za september 37 1/2%, za december 37 1/2%, za marec 38 1/2%, za maj 38 1/2%. Stalno. — Kava Rio navadna loco 39—41 navadna realna 42—43 navadna dobra 44—45.

Havre. (Sklep) Kava Santos good average za tekoči mesec 46 1/2%, za december 46 1/2%. Mirno.

New-York. Kava Rio za bodoče dobave: Stalno, za 10 do 15 stot. nižje. — Prodaja: 14000 vreč.

London. Sladkor iz repe surov, 4 1/2%, Sh. Mlačno.

Pariz. Rž za tekoči mesec 16.50, za okt. 16.50, za nov.-februar 16.75, za januar-april 16.75 (mirno). — Pšenica za tekoči mesec 22.20, za okt. 22.40, za november-februar 22.65, za januar-april 22.50 (stalno). — Moka za tekoči mesec 29.90 za okt. 29.70, za november-februar 29.60, za jan.-april 29.70 (stalno). — Repično olje za tekoči mesec 66 1/2%, za okt. 66 1/2%, za november-december 66 1/2%, za jan.-april 67.— (trdno). — Spirit za tekoči mesec 43 1/2%, za okt. 41.—, za januar-april 41.—, za maj-avgust 42 1/2%, (mlačno). — Sladkor surov 85% uso nov 24 1/2%—24 1/2% (mirno), bel za tekoči mesec 27 1/2%, za okt. 27 1/2%, za okt.-januar 28 1/2%, za januar-april 28 1/2% (mlačno), rafiniran 60.—60.50. — Vreme: dež.

MALI OGLASI.

Mali oglasi računajo se po 3 stot. besedo; mastnotiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina 40 stotink. Plača se takoj.

Kdor išče službo ali se želi poročiti naj se obrne na že 20 let obstoječi list v nemškem in češkem jeziku „Oester. Ung. Central-Anzeiger“ na Dunaju, Expedition III/4 Schiachthausgasse N. 48, I. nadstr. vrata 18. Dopisom (tudi v slovenskem jeziku) mora biti položena znamka za odgovor. 1041

Študent se sprejme na stanovanje in hrano v pošteno slovensko družino. Ulica Farneto št. 27, I. nadstr. 1025

Proda se hiša pri sv. Jakobu z 8 prostori, vrtom in vodnjakom. Obrniti se na Kristijan Verčon, ul. del Vento št. 8 (1016)

Sodi od 7 do 50 hektolitrov se na prodaj v ulici Fontaneone št. 15.

Soba čedna, zračna, prost uhod, odda se takoj. Ulica Giulia 4, I. nadstr. 1043

Sveže čajno maslo iz štajerske mlekarne „Slovenske gorice“ vdobi se vsakdan sveže v trgovini Fran Vertovec, ulica Caserma 14, kakor tudi prave kranjske klobase. 1031

Kolo (bicikelj) skoraj novo z vso pripravo prodaja se takoj za ceno 130 kron. Kje? pove „Inseratni oddelek Edinosti“. 1032

Preša ki neprestano dela in vsako uro 10 kvintalov grozdja iztisne, sama robka in masu — da v najem ali prodaja živice in dri, Trgovinska ulica 2 1061

Sprejem takoj za več časa krojaškega pomočnika v delo. Plača primerna in stalna. Fran Benčič, krojaški mojster, Kozina.

Na prodaj so dve hiši z velikim vrtom, hlevom, mnogo sadja, v večjem tugu — na ugodni poziciji — pripraven za vsako obrt, ali pa za penzionista — leži ob cesti. Cena K 20.000 — polovica lahko ostane vknjižena. Sedanje prihodisce pri ne celei oddaji K 1200. Ponudbe na „Inseratni oddelek Edinosti“ pod „Dve hiši“. 955

V najem se odda soba in kuhinja z malim vrtom na lepem razgledu Ivan Kováč, Greta 414. 1052

Radi boleznih prodaja se prodajalnica jestvin s skladiščem in kuhinjo. Najemščina gld. 180. Cena po pogodbi. Ulica Giuseppe Caprin št. 19. 1046

Henr. Škrdla (ulica Raffineria št. 3). Tovarna sladčič, konfetur in kanditov. Zmerne cene. Pošiljatve na deželo. 361

Pohišstvo svetlo ali temno, se prodaja; popolne sobe in posamezni komadi. Izbera stolic. Cena, da se ni bati tekovanja. Ulica Torrente 34, A. Gullich. 451

Krčma „Al Trifoglio“ (ulica Belvedere št. 7) Toči se istrsko, vipavsko in dalmatinsko vino. Dober kraški teran. Izvrstna kuhinja. Pijporoča se sl. občinstvu Katarina Vatovec.

Ivan Nasutti TRST (ulica Nuova št. 14) Palača Salemi) Trgovina s kuhinjsko opremo z emailiranega in litega železa glinastih posod in steklenine.

Franc Suc (ulica Barriera vecchia št. 5) Razproda daja lončevine in kuhinjske opreme. Zmerne cene.

Veletrgovina Luigi Trevisan, Trst razpošilja kavo, riž, olje

Najbolja kava udobi se v trgovini Frana Vertovec, ulica Caserma št. 14, razpošilja se v vrečah po 5 kg proti povzetju. Točna postrežba; cene, da se ni bati konkurence. 960

V trgovino z pecarskim blagom išče službo trgovski vajenec z dobrimi spretnostmi v Trstu ali v bližini. Nastopi lahko takoj. Več se izve pri „Inseratnam odd. Edinost“. 986

Električno vpeljavo izvršuje Franjo S. Dalsasso TRST ulica S. Spiridione št. 6.

Grand hote „Union“ v Ljubljani. Komfort prve vrste. Nad 100 sob

Tri dni v Milanu. Pot iz Trsta tja in nazaj omnibus s postaje in na postajo v Milanu. Stanovanje v velikih hotelih »PARIZ« in »BUENOS AYRES«. Popolna hrana, trikrat na dan z vinom vred. — Svoboden vstop na razstavo vse dni. — II. razred kron 66.— vse vračunjeno. III. razred kron 55. Za nadaljno bivanje v Milanu kron 9 vsaki dan. Samo sobe v hotelih kron 2, 3, 4, 5 skupno s posteljo, postrežbo in razsvetljavo. Prijaviti se je TRIESTE-OFFICE ulica San Giovanni št. 18 TELEFON 1473

Ulica Torrente (vls-à-vis gledišča Goldoni). Oglas. Cenjenim odjemalcem in p. n. občinstvu javljam, da sem kupil prodajalnico narejenih oblek z veliko zalogo blaga za moške obleke „Alla città di Trieste“ v ulici Torrente št. 40 ki je že preskrbljena z vsem blagom za zimsko dobo in ki se bo razprodajalo po cenah, kakoršnih še ni bilo tako da je izključena vsaka konkurenca. IVAN SIMITZ. Ulica Torrente (vls-à-vis gledišča Goldoni).

Žrebanje neprekljeno 10. novembra. Dunajska policijska loterija ena srečka stane 1 krono. — I. dobitek kron 30.000 kron ter drugi dobitek 5000 kron in III. dobitek 1000 kron se po najvišem dovoljenju Nj. c. in k. apost. Veličanstva in na zahtevo dobičelja po odbitih 10% in zakonitega davka izplača v gotovini. Srečke so na prodaj v vseh menjalnicah, loterijskih nabiralnicah in tobačnih trafikah. C. k. policijska loterijska pisarna se nahaja na Dunaju I. Schottenring II (v posloplju c. k. polic. ravateljstva).

Zahtevajte le SELLE & KARY-je FREDIN najboljšo sredstvo za čiščenje vsakega fino rupa ali črno obuvale. Najbolj se priporoča za Soxcalla, Jscaria, unevreaux in lakirane čevlje. DUNAJ, XII/1

GORIŠKA LJUDSKA POSOJILNICA vpisana zadruga z omejenim jamstvom. v Gorici Gosposka ulica hšt. 7., II. nadstr. v lastni hiši.

Načelstvo in nadzorstvo je sklenilo v skupni seji dne 28. nov. 1902. tako: Hranilne vloge se obrestujejo po 4 1/2%, Stalne vloge od 10.000 kron dalje z odvedbo 1 leta po dogovoru. Rentni davek plačuje pos. sama.

Posojilo: na vknjižbe po 1/2% na varščino ali zastavo in na menice po 6% Glavni deleži koncem leta 5 1/2%.

Stanje 31. dec. 1904 (v kronah): Članov 1781 z deleži K = 113.382. — Hranilne vloge 1.554.089-13. — Posojila 1.570.810-39. Vrednost hiš 110.675.— (v resnici so vredne več). — Rezervni zalog 75.101-01.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar. Telefon št. 79.

Najboljša reklama za trgovce, obrtnike, rokodelce in zasebnike sploh, so „MALI OGLASI“ v „Edinosti“

Moja pred štiridesetimi leti ustanovljena in na obrtni razstavi v Trstu odlikovana

tovarna sodov izvršuje naročbe vsakovrstnih sodov, bodisi za vino, spirit, likere, tropinovec, olje, slivovec, maraškin itd. Jamčin za dobro delo in po nizkih cenah, da se ne bojim konkurentov. — Na deželo pošiljam cenike.

Fran Abram TRST, ulica S. Francesco 44

Slovinci! Podpirajmo „Dijaško podporno društvo“ v Trstu

OGLAS. V bogatej zalogi pohišstva Em. Ehrenfreund (prej Jesi) ulica Nuova 24 (priljubljeno) daje novo in rabljeno pohišstvo po konkurenčnih cenah v najem.

Kdor išče službo ali kakoršno-koli za slenje; kdor išče uradnike ali službene osebe; kdor ima za oddati sobe, stanovanja, dvorce; kdor ima za prodati hiše, polja, dvorce; kdor želi posojila, vknjižbe itd., prodati ali kapiti premične ali sploh rabljene predmete itd. itd. naj se posluži MALIH OGLASOV v „Edinosti“, ki so najcenejši, največje število in najbolj pripravljeni v dosego namena.

Carlo Vitez Trst, Trg S. Carlo 2 — Uhod ul. del Arsenale AUTORIZOVANA mehanična delavnica za inštalacije plina, vodovodov in električne razsvetljave. Velika zaloga priprav za žarne luči na plin.

Na prodaj so: ena hiša v ulici S. zemljišča; dve hiši v isti ulici z 200 sežnji zemljišča; stavbišče na Greti 110 sežnji zemljišča; zemljišče v ulici del Eremo, voda iz Brojence, plin, vodnjak, stavbišče pripravno za dvorec, vozna cesta; en nov dvorec pri sv. Ivanu, nova hiša, prosta davka za 11 let, vrt voda, plin, ob glavni cesti. — Obrniti se je na RAFAELE BIZZATI TRST, Corso št. 22, II. nadstr.

G. Kehiayan TRST, Corso št. 23. Velika izbira ur, verižic, prstanov, priveskov, nakov z diamanti in brez istih itd. Predmeti so zaznamovani z najemnejimi cenami. Najpopolnejše jamstvo za vsako prodano ali popravljeno uro. Kupuje in menjava.

Angelo Lizza slikar, dekorater, slika izveske itd., lakir v Trst — ulica Paduina št. 9 (vogal ulica Chiozza).

Vsprejema vsakovrstno dekoracijsko, umetniško delo, kakor sobe izveske in lakiranja. Restavracija „AURORA“ Velik koncert originalno štajerske pevске, pesne in instrument. družbe „D' Murtaler z' Graz“ Le nekoliko dni. Ob 7. uri zvečer. V nedeljo koncert zjutraj Originalni glasbeni proizvodi.

Velika zaloga koles (bicikljev) Germania in Nazionale koles na bencin (motociklet) RÖSSLER & JAUERNIG pri kolesih in motocikletih potrebnih pritiklin mehanična delavnica kolesarska šola GIUSEPPE EGGER TRST — Piazza della Caserma št. 3

Josip Gorjanc krčmar v Gorici na Kornu št. 3 v Attems-ovi palači toči briska in furlanska vina prve vrste in izvrstno pivo postreže ob vsaki uri z gorkimi in mrzlimi jedili ima sobe za prenošišča. Vse po zmernih cenah. Priporoča svojo krčmo slavnemu občinstvu